

**Державна служба України з надзвичайних ситуацій
Інститут державного управління у сфері цивільного захисту
Європейська асоціація наук з безпеки
Національний університет цивільного захисту України
Національний авіаційний університет
Державна наукова установа “Інститут модернізації змісту освіти”
Міністерства освіти і науки України
Інститут професійно-технічної освіти
Національної академії педагогічних наук України
Міжрегіональна Академія управління персоналом
Державний заклад “Український науково-практичний центр
екстреної медичної допомоги та медицини катастроф”
Міністерства охорони здоров’я України**

МАТЕРІАЛИ

**II Науково-практичної конференції
(за міжнародною участю)**

НАУКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

16 травня 2019 року

Київ

УДК 355.58+001.3
ББК 72(4Укр)+74.40+68.9

Наукове забезпечення освітньої діяльності у сфері цивільного захисту: Матеріали II науково-практичної конференції (за міжнародною участю). – Електронне видання комбінованого використання. – Київ: ІДУЦЗ, 2019. – 139 с.

Scientific support for educational activity in the field of civil protection. The Scientific and Practical Conference, May 16, 2019, Kiev, IPASCP – 139 p.

У Матеріалах розглянуто прикладні засади наукового забезпечення підготовки фахівців для сфери цивільного захисту, формування культури безпеки населення, кадрової спроможності органів державної влади та органів місцевого самоврядування до виконання завдань цивільного захисту.

Матеріали Конференції будуть цікаві науковим та науково-педагогічним працівникам, які здійснюють наукові дослідження та провадять науково-педагогічну діяльність з питань цивільного захисту у закладах вищої освіти.

Матеріали подано в авторській редакції

ISBN 978-617-7595-50-1

© ІДУЦЗ
© Автори

Нестерова О.Ю. Проблематика безпеки життєдіяльності особистості в системі формування корпоративної культури студентів закладів вищої освіти	85
Руденко Л.А. Когнітивний розвиток майбутніх фахівців соціального захисту у процесі професійної підготовки	86
Смирнов В.А., Селіванов С.Є. Безпека людини: проблеми футуризації освіти у контексті концепції нового просвітництва	87
Стручок В.С. Аналіз моніторингу навчання студентів діям у надзвичайних ситуаціях у закладах вищої освіти тернопільської області	88
Теличко К.Е. Управління ризиками, як засіб підвищення рівня цивільного захисту	90
Шмалей С.В. Дослідження проблем особистої безпеки соціальних працівників	93
ПОЖЕЖНА ТА ТЕХНОГЕННО-ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	95
Азаров С.І., Білошицький М.В., Мельник В.І., Потеряйко С.П., Сидоренко В.Л. Моніторинг надзвичайних ситуацій техногенного характеру засобами дистанційного зондування землі	95
Азаров С.І., Васильєв І.О., Єременко С.А., Власенко Є.А., Сидоренко В.Л. Модель системи управління ліквідацією надзвичайних ситуацій на критично важливих об'єктах на основі реберних графів	99
Азаров С.І., Павленко В.В., Пруський А.В., Тищенко В.О., Сидоренко В.Л. Система моніторингу безпеки критично важливих об'єктів	102
Азаров С.І., Сидоренко В.Л. Розробка заходів щодо зниження ризику виникнення можливих аварій на критично важливих об'єктах	105
Азаров С.І., Сидоренко В.Л., Демків А.М. Моделювання динаміки перенесення забруднюючих речовин у повітрі під час пожежі	107
Білошицький М.В., Єременко С.А., Кавецький В.В., Пруський А.В. Проблемні питання якості вогнегасників в Україні і шляхи їх вирішення	109
Карабин В.В. Ризики виникнення надзвичайних ситуацій на територіях вуглевидобутку та вуглезбагачення у Львівсько-Волинському кам'яновугільному басейні	111
Ковальов А.І. Оцінювання вогнезахисної здатності покриттів сталевих конструкцій	112
Кулаков О.В. Проблема невизначеності національної нормативної бази щодо улаштування блискавкозахисту будинків, споруд та зовнішніх установок	114
Сагайдак І.С., Чорна Т.М. Техногенні та екологічні наслідки військового конфлікту на Донбасі	115
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЗАЄМОДІЇ МІЖ ОРГАНАМИ УПРАВЛІННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ	117
Гончаров С.А., Юрченко В.О. Особливості організації заходів цивільного захисту в особливий період	117
Дерев'яно О.Г., Юрченко В.О. Організація взаємодії між органами управління та силами цивільного захисту – ключове питання управління у надзвичайних ситуаціях	119
Кульшай Ю.В., Юрченко В.О. Деякі питання організації взаємодії між органами влади та силами цивільного захисту в умовах воєнного конфлікту	121
Литвиновський Є.Ю. Теоретичний аналіз наукових досліджень з проблеми підготовки фахівців для сфери цивільної безпеки	124

підтвердити його відповідність вимогам ДСТУЕН 3-8, а можливо і за усіма показниками безпеки.

Шляхи вирішення проблем:

1. Якнайшвидше перевидання Правил експлуатації та типових норм належності вогнегасників з урахуванням усіх змін, що відбулися в нормативній базі. Одночасно необхідно і оновити нормативну базу щодо технічного обслуговування вогнегасників.

2. Повинен бути контроль за вогнегасниками, що надходять в експлуатацію, щодо їх повної відповідності нормативному документу, за яким вони виготовлені.

3. Звернутись до Мінекономрозвитку для видання розпорядження, яким підтвердження вогнегасника відповідності технічному регламенту ТР № 35 (його безпека) є підтвердженням виробником його відповідності певній частині стандартів з серії ДСТУ EN 3.

4. Реанімація ринкового нагляду за безпекою вогнегасників.

5. Контроль за кваліфікацією пунктів технічного обслуговування вогнегасників.

УДК 504.05:622.3

Карабин Василь Васильович, к.геол.н., доцент

ORCID iD 0000-0002-8337-5355

РИЗИКИ ВИНИКНЕННЯ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ НА ТЕРИТОРІЯХ ВУГЛЕВИДОБУТКУ ТА ВУГЛЕЗБАГАЧЕННЯ У ЛЬВІВСЬКО-ВОЛИНСЬКОМУ КАМ'ЯНОВУГІЛЬНОМУ БАСЕЙНІ

Ключові слова: надзвичайна ситуація, класифікація, польові спостереження.

Постановка проблеми. Вуглевидобуток та вуглезбагачення спричиняють фізичні та хімічні порушення територій. Окремі явища спричинені вуглевидобутком можна класифікувати як надзвичайна ситуація.

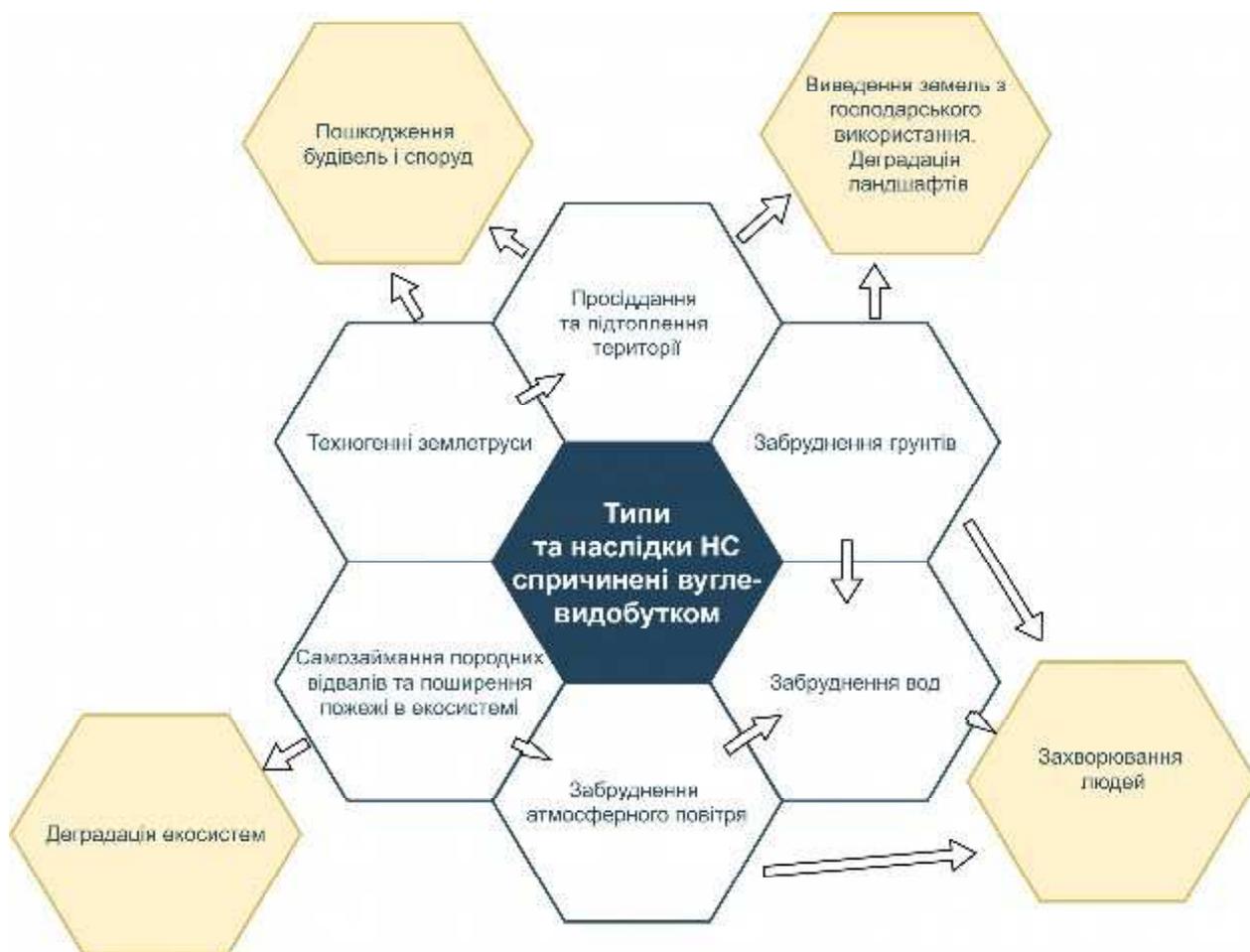
Матеріали та методологія досліджень. Матеріалом для написання наукової публікації стали результати власних досліджень автора здійснених упродовж 2003 – 2018 років, опубліковані та фондові джерела. Методи дослідження – загальнонаукові : аналіз, дедукція, синтез, польові : маршрутне спостереження, опробування гірських порід, ґрунтів, вод, лабораторні: ваговий, титриметричний, спектроскопічний, спектральний, атомно-адсорбційний.

Основні результати дослідження. На значній частині території Львівсько-Волинського басейну (ЛВБ) поширені процеси просідання та підтоплення поверхні, що підпадає відповідно до класифікатора, під пункт 2.20 класифікаційних ознак надзвичайних ситуацій – “Порушення нормальних умов життєдіяльності понад 100 осіб внаслідок підвищення рівня ґрунтових вод на забудованих територіях до глибини вище проектних норм осушення”. За результатами польових маршрутних спостережень, автором виявлено низку ділянок періодичного та постійного підтоплення. Масштабна трансформація рельєфу місцевості внаслідок підземного видобування покладів кам'яного вугілля є важливою проблемою розвитку міст Соснівка, Гірник та багатьох менших населених пунктів. У зоні затоплення повеневими водами розташоване смт. Межиріччя.

Результати польових, експериментальних досліджень автора, аналіз літературних та фондових джерел дають підстави визначити типи та наслідки НС, які можуть виникнути внаслідок вуглевидобутку у ЛВБ (рис.1.).

Первинні НС, як правило мають екологічні, санітарні та інші наслідки для людей та екосистем. Самозаймання породних відвалів супроводжується забрудненням атмосфери, і як наслідок захворювання людей з ослабленими органами дихальної системи. Інтенсивне забруднення атмосфери може бути причиною забруднення ґрунтів та поверхневих вод, а забруднені ґрунти спричиняють забруднення поверхневих та підземних вод тощо.

Напрямки подальших досліджень полягають у кількісній оцінці усіх наслідків впливів вуглевидобутку та з'ясуванні їх синергетичного впливу на екологічну безпеку довкілля та здоров'я людини. Вочевидь, одночасне надходження шкідливих компонентів в організм людини через дихальні шляхи, травний тракт, шкіру може мати синергетичний ефект.

Рис. 1. Типи та наслідки надзвичайних ситуацій спричинені вуглевидобутком у Львівсько-Волинському кам'яновугільному басейні (В.В. Карбин, 2018)

УДК 614.841.332

Ковальов Андрій Іванович, к.т.н., с.н.с.

ORCID iD 0000-0001-6559-694X

ОЦІНЮВАННЯ ВОГНЕЗАХИСНОЇ ЗДАТНОСТІ ПОКРИТТІВ СТАЛЕВИХ КОНСТРУКЦІЙ

Ключові слова: вогнезахисне покриття, вогнезахисна здатність покриття.

Постановка проблеми. На сьогоднішній день для оцінювання вогнезахисної здатності покриттів сталевих конструкцій існує стандартизована методика [1], яка ніяким чином не враховує поведінку захищених вогнезахисними покриттями сталевих конструкцій при їх випробуваннях після тривалої дії кліматичних факторів (температура і волога). Хоча на сьогоднішній день в Україні впроваджуються європейські стандарти, як і раніше відкритим залишається питання визначення вогнезахисної здатності покриттів сталевих конструкцій після впливу на них кліматичних чинників.